

De Atlas van de Nederlandse Broedvogels

SOVON-mededeling no. 17

R. M. Teixeira

In SOVON-mededeling no. 16 hebt u kunnen lezen over de vorderingen met betrekking tot het verwerken van de gegevens van het atlasproject voor broedvogels. Thans nadert de 'Atlas van de Nederlandse Broedvogels' zijn voltooiing. Het is nu zeker dat de atlas uitgegeven zal worden door de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland ('Natuurmonumenten') en gedrukt zal

worden door drukkerij De Lange/Van Leer te Deventer. Met 'Natuurmonumenten' werd de afspraak gemaakt dat SOVON verantwoordelijk is voor de kaarten en de teksten, terwijl 'Natuurmonumenten' de financiële kant en de verkoop voor haar rekening neemt. De lay-out wordt in onderling overleg tussen SOVON, 'Natuurmonumenten' en de drukker geregeld. De planning is erop gericht de atlas eind van dit jaar te laten verschijnen.

De onderdelen waaruit de atlas zal bestaan, zijn min of meer bepaald. In de door de Algemeen Coördinator geschreven inleidende hoofdstukken worden behandeld:

- achtergronden en geschiedenis van het atlasproject.
- de daarvoor opgerichte Stichting Ornithologisch Veldonderzoek Nederland (SOVON).
- de methodiek van het project.
- de volledigheid van het onderzoek.
- een algemene interpretatie van de verspreidingskaarten.
- gegevens benodigd om de kaarten te kunnen interpreteren, zoals een bodemkaart van Nederland en kaarten die de aanwezigheid van water, naaldbos, loofbos, heide en moeras aangeven. Deze laatste kaarten worden uitgevoerd als de gebruikelijke blokkenkaarten, waarbij in symbolen is aangegeven of van deze landschappen meer of minder dan 100 ha aanwezig is.
- de werkwijze van de Commissie Zeldzame Broedvogels (CZB).

De hoofdmoot van de atlas zal bestaan uit 182-190 verspreidingskaarten van de belangrijkste Nederlandse broedvogels. De stippen op de kaart worden in licht groen afgedrukt. Op de tegenoverliggende bladzijde wordt een begeleidende tekst opgenomen met een schatting van de huidige populatiegrootte van de soort in Nederland. Een 45-tal deskundige auteurs hebben deze teksten geschreven. De meeste auteurs hebben dit werk volkomen vrijwillig gedaan; sommige beroeps-ornithologen deden het als onderdeel van hun dagelijkse werk. Iedere tekst wordt verlichtigd met een tekening van de soort. Deze zijn vervaardigd door een zevental tekenaars, die hiervoor slechts materiaalkosten vergoed kregen. Bij iedere tekst wordt een kort literatuuroverzicht opgenomen. De bedoeling daarvan is niet om volledig te zijn, maar om personen die meer over een soort willen weten, op weg te helpen.

Onder de verspreidingskaart wordt in een standaardformulering aangegeven in hoeveel blokken de soort werd waargenomen en in hoeveel blokken mogelijk, waarschijnlijk of zeker werd gebroed. Ook worden de bevindingen van de Commissie Zeldzame Broedvogels (CZB) en de veranderingen die de CZB in de kaarten heeft laten aanbrengen vermeld.

Op het moment dat deze tekst geschreven wordt, staat nog niet vast hoeveel soorten een volledige dubbelpagina krijgen. Dit wordt vooral bepaald door de lengte van de tekst, die voor enkele twijfelgevallen als Oeverloper en Bonte Strandloper wordt geproduceerd. Het is nog niet zeker of alle ontsnapte of in Nederland geïntroduceerde soorten als Nijlgans, Canadese Gans en Mandarijneend een dubbelpagina krijgen.

De minder belangrijke broedvogels (bijvoorbeeld Bonte Kraai en Zwartkopmeeuw) en de soorten die in de onderzoeksperiode werden aangetroffen, doch waarvan geen broedgevallen konden worden vastgesteld (bijvoorbeeld Bosruiter en Waterspreeuw), alsmede de niet inheemse vogels die geen dubbelpagina krijgen (bijvoorbeeld Halsbandparkiet en Indische Gans) worden achterin het boek geplaatst. Van deze soorten wordt een verkleinde kaart gegeven met een korte tekst.

Daarnaast is er nog een groot aantal soorten dat in de onderzoeksperiode aanwezig is geweest, waarvan vrijwel zeker vaststaat dat er niet gebroed werd. Deze soorten worden wel in de atlas besproken doch daarbij wordt geen kaart gegeven, omdat er of te weinig waarnemingen zijn of de stippen op de kaart geen interessant beeld vormen. Tot deze groep behoren bijvoorbeeld de Noordse Nachtegaal en diverse steltlopers, die wel in Nederland overzomer maar in noordelijker streken broeden.

Het is de bedoeling dat alle medewerkers aan het atlasproject per district met naam worden genoemd. Uiteraard worden de districtscoördinatoren ten tijde van het atlasproject genoemd, benevens de bestuursleden van SOVON. De auteurs worden aangehaald met de door hen beschreven soorten, terwijl de tekenaars met hun tekeningen zullen worden genoemd. Ten slotte hebben nog enkele mensen redactionele hulp verleend.

Het gehele boek staat onder redactie van de algemeen coördinator.

Natuurmonumenten opperde dat het handig zou zijn om de meest gebruikte 'vogelaars-termen' te rubriceren en te verklaren. Aangezien bij SOVON momenteel geen mankracht beschikbaar is om dit werk te doen, zal Natuurmonumenten dit onderdeel op zich nemen.

Het is te voorspellen dat er ook buiten onze landsgrenzen een flinke belangstelling voor de Nederlandse atlas zal zijn. Omdat mag worden aangenomen dat zij de Nederlandse taal niet machtig zijn, zal er een korte Engelse samenvatting in de atlas worden opgenomen. Hierin zal onder andere worden uitgelegd dat de aantalsschatting van iedere soort steeds in de laatste alinea van de tekst voorkomt, waardoor zij toch een indruk van de Nederlandse populatie kunnen krijgen.

Zoals gebruikelijk in dit soort boeken zal er een register van soortnamen worden opgenomen; één van de Nederlandse en één van de wetenschappelijke namen. Dit laatste weer ten behoeve van buitenlandse lezers.

Het maken van de definitieve verspreidingskaarten heeft nogal wat voeten in de aarde gehad. Vele honderden waarnemingen moesten worden nagevraagd. Een deel van de twijfelachtige opgaven bleek inderdaad niet op broedgevallen van de gemelde soort betrekking te hebben. In een aantal gevallen had men zich vergist bij het invullen van de kaart en de code een hokje te hoog of te laag ingevuld, bijvoorbeeld Grote Gele Kwikstaart in plaats van Gele Kwikstaart. Dit verschijnsel maakte het nodig alle waarnemingen van Grote Gele Kwikstaarten buiten het specifieke broedgebied na te vragen. Ook gebeurde het wel dat men zich niet voldoende realiseerde, dat waarnemingen in april en mei nog best op trekvogels betrekking kunnen hebben. Dit maakte het noodzakelijk vrijwel alle meldingen van bijvoorbeeld Keep, Sijs en Kruisbek na te lopen. Gelukkig reageerden de meeste waarnemers, waarbij navraag gedaan werd, prompt. Gaven zij echter geen antwoord, terwijl steeds een betaalde antwoordersnel was ingesloten bij het verzoek om nadere informatie, dan werden de twijfelachtige waarnemin-

gen geschrapt. Een extra moeilijkheid was dat sommige waarnemers verhuisd waren, zodat geen navraag kon worden gedaan. In dat geval besliste de algemeen coördinator omtrent de twijfelachtige opgaven, waarbij hij steeds de districtscoördinator raadpleegde.

Atlas voor medewerkers

Zoals reeds eerder meegedeeld is SOVON niet in staat van haar bescheiden budget alle medewerkers een atlas gratis aan te bieden. Een dergelijk gebaar zou ten minste f 60.000,- kosten. Aangezien er voor de atlas aan niemand een honorarium behoeft te worden uitgekeerd, heeft 'Natuurmonumenten' besloten de \pm 2000 atlas-medewerkers in staat te stellen de atlas tegen de speciale prijs van f 19,25, inclusief verzendkosten, aan te schaffen. De prijs voor leden van 'Natuurmonumenten' zal aanzienlijk hoger zijn en rond de dertig gulden bedragen. Hoeveel niet-leden moeten gaan betalen, is nog niet uitgemaakt.

Bij dit aanbod aan de atlas-medewerkers heeft 'Natuurmonumenten' een aantal eisen gesteld, te weten:

- de bestelling bij 'Natuurmonumenten' is eenmalig en geschiedt door SOVON.
- SOVON draagt zorg voor de administratieve verwerking.
- bij de bestelling wordt door SOVON het verschuldigde bedrag (= aantal bestelde atlasen x f 19,25) aan 'Natuurmonumenten' overgemaakt.

Om aan alle eisen te kunnen voldoen, kunnen de medewerkers aan het atlasproject voor broedvogels slechts op één manier hun atlas tegen gereduceerde prijs bestellen, namelijk door het overmaken van f 19,25 op postgirorekening 4172100 ten name van R. M. Teixeira, Kemperbergerweg 67, 6816 RM Arnhem, onder vermelding van 'Bestelling Atlas Nederlandse Broedvogels' en het nummer van een atlasblok dat door de medewerker werd geïnventariseerd. Dit laatste om te voorkomen dat personen, die niet aan het atlasproject voor broedvogels hebben meegewerkt, toch van de voordeelprijs gebruik maken. Deze opgaven zullen door de algemeen coördinator worden gecontroleerd.

Om misverstanden te voorkomen; deelnemers aan het atlasproject voor winter- en trekvogels, die geen medewerking verleend hebben aan het atlasproject voor broedvogels, komen dus niet in aanmerking voor de gereduceerde prijs.

Personen die op enigerlei wijze aan de totstandkoming van de atlas hebben meegewerkt (bijvoorbeeld auteurs en tekenaars) kunnen uiteraard ook de atlas voor de medewerkersprijs aanschaffen. Hun namen zijn bij

het Vogeljaar

*Tijdschrift voor vogelstudie
en vogelbescherming*

Jaargangen 25 en 26
(1977-1978)

Onder redactie van:

AN MULDER, JAN ALBERS, FRITS VAN DAALEN, HENK J. LICHTENBELD, JAAP TAAPKEN
en WIM A. WERKMAN

Inhoud van de jaargangen 1977-1978

(In de opgave zijn de artikelen vermeld, dus niet de korte mededelingen en berichten).

Mager gedrukte paginacijfers betreffen jaargang 1977, de vet gedrukte paginacijfers betreffen jaargang 1978.

<i>Arnhem Roger</i> : Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	240
<i>Arnhem Roger</i> : De vogelbescherming op Europees niveau, 20 december 1977	131
<i>Bakhuizen Th.</i> (zie drs. <i>Th. Smit</i>)	59
<i>Bakker A. G.</i> (en <i>D. Hollenga, J. Jukema & U. Rijpma</i>): Sneeuwgorzen aan de Friese Waddenkust	224
<i>Beaman Mark</i> : Doortrekkende stootvogels in Turkije bedreigd	128
<i>Beintema A. J.</i> : Eierzoeken en vogelbescherming	21
<i>Beintema A. J.</i> : Kievitseieren en kuikens in de kou	74
<i>Bil J.</i> : Roek en Bonte Kraai niet meer vogelvrij!	62
<i>Binsbergen A. J.</i> : Vraag en antwoord over de Vogelwet 1936	100, 142
<i>Binsbergen A. J.</i> : Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	240
<i>Binsbergen A. J.</i> : Deense vogeljacht ongekend groot	270
<i>Blok A. A.</i> (en <i>M. Roos</i>): Blauwe Reiger census 1970-1976	205
Boekbesprekingen	47, 39, 94
<i>Boekhout B.</i> : Waarnemingen bij Visarenden (<i>Pandion haliaëtus</i>) in de jaren 1974 en 1976 op Goeree	294
<i>Boere dr. G. C.</i> : Wadvogels vangen op Vlieland	57
<i>Bos A. J. P.</i> : Wintervogel-inventarisatie in de Bilt-Zuid (Utr.)	210
<i>Braaksma Sj.</i> : Afrikagangers slechter af dan vogelsoorten die in Europa blijven	7
<i>Brouwer dr. Fop. I.</i> : Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	183
<i>Buker J. B.</i> (en <i>J. van Til</i>): Voedselaanbreng door twee Torenvalk-weduwnaars	108
<i>Buuren, H. van</i> : Wandelen en vogelen	5
<i>Cameron Ad</i> : Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	297.
<i>Clason A. T.</i> (en <i>W. Prummel</i>): Een glimp van de Nederlandse avifauna uit het verleden	209, 314
<i>Conings A. M. E.</i> : Eerste geslaagde broedgeval van Rode Wouw in Nederland	7
Contactorgaan voor Vogelstudie: Oproep tot medewerking aan het broed- en trekvogelonderzoek 1977	37
<i>Derking A. J.</i> : Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	297
<i>Drijfhout Jaap</i> (en <i>G. van Duin & R. Sjouken</i>): De Noordse Nachtegaal (<i>Luscinia luscinia</i> (L)), toekomstige broedvogel voor Nederland?	179, 259, 314
<i>Duin Guus van</i> : De Workumerwaard moet nu beschermd worden	110
<i>Duin Guus van</i> : (zie <i>Jaap Drijfhout</i>)	179, 259, 314
<i>Dijk A. J. van</i> (en <i>H. van Vugt & H. Voet</i>): Onderzoek naar de Regenwulp in Nederland en België	89
<i>Dijk J. van</i> : De trek van zeevogels langs de Nederlandse kust	275
<i>Dijk J. W. van</i> : Vogelwetcontrole: zinvol of zinloos?	165
<i>Eijerman C.</i> : Inventarisatie van vogels in een droogmakerij	105
<i>Finlayson James Clive</i> : Overzicht van de vogeltrek bij Gibraltar	171
<i>Groesz Rina</i> (zie <i>Otto Plantema</i>)	172
<i>Haagsma dr. J.</i> (en drs. <i>E. A. ter Laak</i>): Kanttekeningen bij het optreden van botulismus in Nederland in 1976	74
<i>Haagsma dr. J.</i> (drs. <i>E. A. ter Laak</i> en medewerkers): Botulismus bij watervogels in Nederland in 1977	117
<i>Hansen Kjeld</i> : In Denemarken worden jaarlijks meer dan een miljoen watervogels geschoten	261
<i>Hansen Kjeld</i> : Slachting onder Aalscholvers in Denemarken	266
<i>Heij C. J.</i> : De Huismus, een bekend vogeltje?	160
<i>Heijen T.</i> (zie <i>P. L. Meininger</i>)	10
<i>Hoekstra Prof. dr. J.</i> : Verslag van de werkzaamheden over het jaar 1975	184
<i>Hollenga D.</i> (zie <i>A. G. Bakker</i>)	224
<i>Hoo Sybren de</i> (en <i>P. Meininger</i>): De ornithologische en recreatieve betekenis van Vlietland, een recreatieobject bij Leidschendam	153

<i>Hoorn D. A. C. van den</i> : De waarde van het Simeto-reservaat op Sicilië voor trekvogels	79
<i>Jonkers D.A.</i> : De stand van de Ooievaar in 1977	298
<i>Jonkers D. A.</i> : De ontwikkeling van de vogelstand in een bos in Oostelijk Flevoland	159
<i>Jonkers D. A.</i> : Vogels kijken in Suriname	242
<i>Jonkers D. A.</i> : Gegevens over de Ooievaar in 1978 in Nederland	283
<i>Jukema J.</i> (zie <i>A. G. Bakker</i>)	224
<i>Klinkenberg A. J.</i> (zie <i>Joke Winkelman</i>)	231
<i>Kolvoort Marius</i> : Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	183
Korte mededelingen	39, 69, 132, 188, 243, 32, 87, 133, 186, 247, 298
<i>Kwak R. G.</i> (zie <i>P. L. Meininger</i>)	10
<i>Laak drs. E. A. ter</i> (zie <i>dr. J. Haagsma</i>)	74
<i>Laak drs. E. A. ter</i> en medewerkers (zie <i>dr. J. Haagsma</i>)	117
<i>Larsen Borge H.</i> : Hulpactie voor Wespendienven	176
<i>Lebret Mr. T.</i> : Waterwild en jacht in relatie tot het ecosysteem	126
<i>Lichtenbeld H. J.</i> : Veldwaarnemingen	42, 97, 145, 200, 254, 312
<i>Loos B. jr.</i> : Vogelfenologie – nieuwe coördinatie	37
<i>Loos B. jr.</i> : Fenologie 1977	29
<i>Loos B. jr.</i> (en <i>J. Taapken</i>): Publicatie-overzicht broedvogelonderzoek van het Contactorgaan voor Vogelstudie van de KNNV, 1966-1977	206
<i>MacFarlane Colonel J.</i> : Vogelslaching in Libanon	276
<i>Marion Peter van</i> : Vogelvangst in Zuid-Noorwegen	1
<i>Meininger P. L.</i> (zie <i>Sybre de Hoo</i>)	153
<i>Meininger P. L.</i> (en <i>R. C. M. Kwak & T. Heijnen</i>): De IJsvogel als broedvogel in Nederland in 1975 en 1976	10
<i>Mensch drs. J. A. van</i> : Archeologie en vogels	219
<i>Meijer R.</i> : Broedseizoen 1976 was slecht voor Grauwe Gors	87
<i>Munsterman Piet</i> : Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	131
<i>Munsterman Piet</i> : Grote Sterns aan het strand van IJmuiden in 1977	18
Nieuwe boeken, verslagen e.d.	149, 196, 251, 309, 142, 198, 252, 309
<i>Niewold F. J. J.</i> (zie <i>H. Nijland</i>)	149
Nieuws uit België	192, 308, 141, 257
<i>Nijland H.</i> (en <i>F. J. J. Niewold</i>): Landelijke inventarisatie van Korhoenders gedurende het voorjaar van 1976 en 1977	149
<i>Olsthoorn Hans</i> : Vacantie-uitwisseling tussen vogelaars uit de Benelux en Engeland	265
<i>Opdam Paul</i> (en <i>Rien Reijnen</i>): Broedvogelinventarisatie met de karteringsmethode: een methodologisch onderzoek	163
Oproepen	311
<i>Oreel G. J.</i> (en <i>E. R. Osieck</i>): Commissie voor de Nederlandse Avifauna: taak en werkwijze CDNA en CSNA	13
<i>Os B. L. J. van</i> : Wintertelling van stootvogels in Drenthe in 1976	176
<i>Osieck E. R.</i> (zie <i>G. J. Oreel</i>)	13
<i>Ouweneel G. L.</i> : Grupo de Ornithologia Balear, de vogelwacht van de Balearen	124
<i>Plantema Otto</i> (en <i>Rina Groesz</i>): Vogelwaarnemingen op West-Groenland	172
<i>Pollin Stefan</i> : Waarnemingen bij een Waterspreeuw in het broedgebied	92
<i>Preesman L. C.</i> : Twee laatste grasgorzen langs de Oude Maas in de knel	82
<i>Preesman L. C.</i> : Verkeersslachtoffers langs een traject rijksweg	21
<i>Prummel W.</i> (zie <i>A. T. Clason</i>)	209, 314
Redactie: 25 jaar 'Het Vogeljaar'	1
Redactie: Vogelfotografen richten Natuurfotografengilde op	79
Redactie: Vogeljaar-Vogelfotoparade 1977	284
Redactie: Emelten bestrijding in het najaar beter dan in het voorjaar	305
Redactie: De watervogeljacht en de watervogelbescherming in Denemarken	4
Redactie: Vogelbescherming in de Europese Gemeenschap	89
Redactie: Ad Cameron's Vogeljaar-poster	203
Redactie: Principiële beslissing van 'Vogelbescherming' inzake jacht	205
Redactie: Massale sterfte onder stootvogels in Israël	275
Redactie: Vogeljaar-Vogelfotoparade 1978	278
<i>Reijnen Rien</i> (zie <i>P. Opdam</i>)	163
<i>Roos M.</i> : Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	183

Roos M. (zie A. A. Blok)	205
Roos drs. G. Th. de: Faunasterfte in het verkeer op Vlieland en Terschelling	269
Rooth drs. J.: Verslag van de 23e Jaarvergadering van het Internationaal Waterfowl Research Bureau	25
Rooth drs. J.: Verslag van de Rotganzenconferentie te Parijs, 12-13 december 1977	83
Rooth drs. J.: Verslag Zeevogelconferentie Aberdeen, 26-29 maart 1977	108
Rijpma U. (zie A. G. Bakker)	224
Schonart Frauke: In de broedtijd op Helgoland	180
Schouten Hans: Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	240
Schuijl G. P. J.: De goedkoopste en meest praktische nestkast	20
Sikkema C. P.: Waarnemingen bij Goudhaantjes (<i>Regulus regulus</i>) en Vuurgoudhaantjes (<i>Regulus ignicapillus</i>) tijdens de trektijd in de provincie Groningen	225
Sjouken Rob (zie J. Drijfhout)	179, 259, 314
Smeyers Julius: Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	297
Smit drs. Th. (en Th. Bakhuizen): Ganzen en eenden, slachtoffers van slecht weer	59
Speek B. J.: Euring Data Bank	18
Speek B. J.: Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	297
Speek B. J.: Trekwegen van in Nederland geringde vogels, Goudplevier, <i>Pluvialis apricaria</i>	15
Speek B. J.: Trekwegen van in Nederland geringde vogels, Kolgans, <i>Anser albifrons</i>	121
Speek B. J.: Trekwegen van in Nederland geringde vogels, Rietgans, <i>Anser fabalis</i>	169
Speek B. J.: Trekwegen van in Nederland geringde vogels, Brandgans, <i>Branta leucopsis</i>	239
Speek B. J.: Trekwegen van in Nederland geringde vogels, Zomertaling, <i>Anas querquedula</i>	291
Stribos Jan P.: Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	131
Stribos Jan P.: In memoriam Dirk Spaan uit Kortenhoef	241
Stribos Jan P.: Vogels zoeken het hogerop	183
Stuurman Rein: Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	183
Taapken Jaap: Portret van de natuurillustrator Marius Kolvoort	84
Taapken Jaap: Marée noire: een nieuwe olieramp aan de kust van Bretagne	101
Taapken Jaap (zie B. Loos jr.)	206
Teixeira drs. R. M.: Verslag van de vijfde Internationale conferentie over inventarisatie-technieken, Szymbark (Polen), 15-21 oktober 1976	29
Teixeira drs. R. M.: Kwantitatieve inventarisatie-technieken	30
Teixeira drs. R. M.: Overzicht van de inventarisatie in 1976	95
Teixeira drs. R. M.: Overzicht inventarisatie 1977 voor Atlasproject	257
Teixeira drs. R. M.: De Europese Atlas	68
Teixeira drs. R. M.: Nieuwe SOVON-projecten	124
Teixeira drs. R. M.: Het nieuwe Atlasproject	236
Til J. van (zie J. B. Buker)	108
Timmerman A.: De Kleine Zwaan (<i>Cygnus bewickii</i>)	113
Timmerman A.: Verslag 22e vergadering Internationaal Waterfowl Research Bureau, Alushta (Krim, USSR), 15-22 november 1976	290
Tönnis Eugen: Stopt nu eindelijk de vogelvangst!	266
Valk Bas: Steenlopers op mosselschepen	70
Veldwaarnemingen	42, 97, 145, 200, 254, 312
Verhoeven J. L. (zie F. Versluijs)	45
Verschuren-Schmidt M.: Een winter in zwart-wit	110
Verslagen en rapporten uit regio	147, 248, 307, 139, 196, 250, 307
Versluijs F. (en J. L. Verhoeven): Stootvogel- en Uilenbescherming in Noordhollands Noorderkwartier	45
Visser Lies: De Kluten weg bij Halfweg?	273
Voet H. (zie A. J. v. Dijk)	89
Voûte dr. A. D.: In memoriam J. A. Eygenraam	14
Vugt H. van (zie A. J. van Dijk)	89
Watkinson E.: De vogeljacht in Malorca	13
Wattel drs. J.: Jubileum Nederlandse Ornithologische Unie, 8-10 oktober 1976	2

<i>Wattel drs. J.:</i> Bij de 25e jaargang van Het Vogeljaar	240
<i>Wattel drs. J.:</i> XVII Internationaal Ornithologisch Congres	155
<i>Wessels Henk:</i> De trek van de Kraanvogel (<i>Grus grus</i> L) in de herfst van 1976 en 1977 over Nederland ten noorden van de Waal	229
<i>Winkelman Joke E.</i> (en <i>A. J. Klinkenberg</i>): Over herkomst en trek van Goudhaantjes op Schiermonnikoog in 1975	231
<i>Zweeres Ko:</i> Dr. Ir. H. N. Kluijver (1902-1977)	224

Register van de jaargangen 1977-1978

De Nederlandse vogelnamen zijn gerangschikt volgens de beginletters van het eerste woord, dus grauwe vliegenvanger, kleine zwaan enz. Wetenschappelijke namen zijn alleen opgenomen, als deze in de tekst gebruikt worden zonder dat de Nederlandse naam wordt vermeld. De naam van een vogelsoort is slechts één maal vermeld indien het artikel uitsluitend over die ene vogelsoort handelt. De betreffende bladzijde is dan cursief gedrukt. De pagina's uit 1977 zijn mager, die uit 1978 zijn vet gedrukt.

Aalscholver 11, 74, 75, 77, 78, 85, 127, 158, 5, 6, 27, 41, 94, 95, 96, 107, 108, 138, 191, 212, 214, 254, 263, 264, 265, 266, 267, 271, 272, 273, 303, 307.
aasgier 171.
alaskastrandloper 156, 159.
alk 173, 181, 5, 102, 103, 107, 109, 140, 146, 255, 263, 264, 271, 272, 309.
alpengerwaluw 17, 171, 174.
alpenkauw 18.
alpensneeuwhoen 174.
amerikaanse bontbekplevier 244.
amerikaanse fregatvogel 244.
amerikaanse gestreepte strandloper 17.
amerikaanse kuifeend 17.
amerikaanse oehoe 243.
amerikaanse oeverloper 17, 59, 64, 242.
amerikaanse zeearend 252.
amerikaanse purperhoen 243.
appelvink 39, 52, 86, 147, 203, 258, 2, 34, 43, 90, 131, 140, 202, 207, 221, 249, 251.
arendbuiszard 17.
arenden 28.
argentijnse rode slobeend 75.
atitlanfuut 252.
audouins meeuw 4, 172, 13, 300.
auerhoen 30, 244, 87.

Baardgrasmus 18, 173.
baardmannetje 130, 133, 147, 151, 154, 157, 41, 43, 142, 202, 251.
bairds strandloper 17.
balkansperwer 128, 129.
bandijsvogel 17.
barmstjens 28, 151, 99.
bartramruiter 17.
bastaardarend 17.
beflijster 16, 37, 138, 174, 2, 221, 304, 314.
bengaalse stern 172, 307.
bergeend 75, 100, 106, 146, 156, 181, 188, 202, 203, 244, 248, 249, 262, 274, 81, 114, 118, 142, 159, 160, 214, 253, 259, 263.
bergfluit 18, 173, 258.
bermuda stormvogel 252.
bladkoninkje 18, 43.
blauwborst 11, 38, 49, 130, 147, 174, 31, 41, 133, 308.
blauwe ekster 187.
blauwe kiekendief 106, 158, 171, 177, 178, 179, 310, 97, 115, 200, 263, 294, 298.
blauwe pitpit 245.
blauwe reiger 11, 19, 75, 106, 130, 147, 158, 182, 202, 205, 242, 244, 248, 249, 257, 4, 5, 22, 24, 118,

138, 142, 192, 196, 207, 214, 222, 249, 263, 264, 265, 267, 272, 273, 306, 312.
blauwe rotslijster 171.
blauwe tangara 242.
blauwstaart 17.
blauwvleugeltaling 17.
blonde ruiter 17.
blonde tapuit 17, 151, 173, 277.
blyth's rietzanger 174.
boerenzwaluw 10, 38, 75, 106, 110, 137, 138, 154, 173, 174, 175, 204, 270, 310, 29, 30, 31, 91, 137, 138, 146, 189, 208, 256.
bonapartes strandloper 17.
bokje 14, 59, 64, 100, 156, 308, 5, 98, 144, 168, 247, 262, 264, 267, 268, 272, 298.
bontbekplevier 3, 58, 59, 64, 74, 154, 156, 181, 251, 30, 112, 115, 174, 253, 255, 313.
bonte kraai 86, 144, 187, 203, 258, 308, 35, 62, 99, 115, 147, 271, 298.
bonte strandloper 2, 3, 59, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 95, 147, 156, 243, 27, 95, 96, 115, 228, 253, 261, 263, 313.
bonte vliegenvanger 8, 10, 11, 38, 46, 85, 151, 173, 248, 250, 270, 31, 120, 140, 202, 247, 249, 251, 256, 310.
bont stormvogeltje 17.
boomklover 6, 19, 148, 203, 258, 259, 260, 6, 134, 140, 207, 249.
boomkruiper 49, 106, 174, 190, 203, 164, 166, 249, 251.
boomleeuwerik 28, 147, 174, 146, 310.
boompieper 38, 154, 173, 30, 31, 71, 134, 142, 160, 256.
boomvalk 38, 40, 42, 82, 106, 158, 171, 6, 30, 31, 45, 49, 57, 127, 129, 142, 189, 207, 251, 296.
bosgors 18.
boskruiper 252.
bosrietzanger 38, 106, 148, 154, 157, 30, 31, 133, 134, 140, 159, 160, 249, 251.
bosruiter 58, 59, 64, 156, 27, 114, 127.
bosuil 11, 51, 135, 147, 154, 158, 202, 264, 13, 49, 147, 189, 208, 249, 251.
braamsluiper 6, 10, 38, 85, 174, 31, 160, 207, 249.
brandgans 47, 100, 136, 188, 272, 291, 292, 26, 59, 91, 96, 115, 184, 212, 214, 220, 239, 253, 314.
breedbekstrandloper 17, 59, 64, 156, 158.
brilduiker 106, 126, 156, 188, 197, 244, 292, 81, 97, 131, 214, 253, 255, 264, 271, 273, 307, 308, 310.

brilgrasmus 173.
brilpelikaan 194.
brilzeeend 17.
bruine kiekendief 11, 51, 75, 78, 106, 149, 154, 157, 158, 269, 6, 41, 49, 81, 112, 115, 214, 251, 256, 257, 263, 294, 296, 308.
bruinkeelortolaan 18.
bruinkopgors 18, 43.
buidelmeeus 18, 147.
buiszard 11, 41, 106, 130, 158, 171, 176, 177, 178, 202, 204, 244, 248, 269, 6, 40, 87, 128, 130, 142, 147, 187, 189, 198, 214, 222, 251, 252, 263, 265, 271, 273, 278, 281, 282.
bijeneter 17, 173, 174, 259.

Canadese gans 244, 291, 27, 145, 238, 253, 255, 272.
casarca 156.
cettis zanger 11, 17, 38, 95, 159, 190, 258, 307, 43, 140, 142, 146, 314.
cirlgors 18, 174.
condor 195.

Dansmeestertje 245.
dikbekzeekoet 17, 175, 264, 272.
diksnavelplevier 245.
dodaars 74, 75, 106, 154, 157, 158, 159, 202, 6, 93, 200, 207, 254, 307.
dougalls stern 17, 19, 20.
draaihals 48, 147, 174, 250, 270, 271, 147, 249, 256, 308.
driekleurige reiger 242.
drieteenmeeuw 75, 172, 180, 181, 281, 282, 102, 118, 175, 184, 309.
drieteenspecht 147.
drieteenstrandloper 2, 59, 64, 68, 156, 172, 174.
duif 214, 222, 249.
duikers 263, 271.
duinpieper 16, 173, 71, 310.
dunbekwulp 17.
dwerarend 17, 171, 130.
dwergerster 194.
dwerggans 17, 290, 291, 292, 26.
dwerggors 18, 127.
dwerkwartel 75.
dwergmeeuw 48, 172, 188, 190, 281, 282, 111, 114, 201, 255, 263, 264.
dwergooruil 17, 135, 174, 13, 147.
dwergstern 11, 47, 50, 51, 172, 251, 258, 20, 109, 112, 115, 255, 294.
dwerguil 40, 147.

Eekhoornkoekoek 244.
eenden 96, 32, 59, 89, 96, 120, 185, 216, 220, 221, 222, 261, 262, 264, 273.

eidereend 3, 4, 75, 156, 190, 244, 260, 261, 262, 270, 271, 292, 131, 214, 253, 262, 264, 272, 273.
ekster 11, 40, 74, 75, 106, 132, 147, 154, 186, 187, 196, 203, 308, 2, 132, 136, 153, 187, 189, 191, 271, 272, 296, 301.
eleonora's valk 125, 171.
engelse gele kwikstaart 154, 43.
epauletspreuw 190.
europese kanarie 5, 6, 38, 173, 174, 99, 196, 256, 314.

Fazant 75, 145, 147, 154, 186, 194, 202, 243, 244, 270, 271, 21, 22, 23, 35, 89, 90, 118, 127, 160, 185, 217, 222, 261, 271, 272.
fitis 6, 10, 38, 106, 154, 157, 173, 270, 29, 30, 31, 99, 127, 134, 140, 160, 161, 164, 166, 189, 310.
flamingo 306, 13, 27, 114, 120, 221, 254, 312.
fluitier 6, 10, 38, 174, 30, 31, 43, 134, 147, 155, 160, 161, 202, 208, 314.
frater 141, 158, 181, 40, 99, 115, 308, 314.
fregatvogel 245.
futen 96, 127.
fuut 11, 74, 75, 106, 154, 158, 159, 244, 249, 307, 5, 40, 41, 93, 118, 127, 154, 185, 206, 207, 254, 263, 264, 271, 272, 306, 307.

Ganzen 170, 32, 59, 60, 61, 89, 120, 140, 142, 185, 195, 199, 214, 216, 220, 222, 262, 264, 273.
geelgors 9, 11, 95, 98, 99, 130, 158, 167, 169, 257, 43, 142, 207, 256, 282.
geelkopcaracara 242.
geelrugoropendula 242, 245.
geelsnavelduiker 17, 92, 200, 218.
geelvleugeltara 245.
gehoorde goean 194.
gekraagde roodstaart 6, 9, 10, 11, 12, 38, 106, 130, 138, 173, 175, 257, 263, 270, 271, 30, 31, 134, 160, 189, 191, 249, 304.
gele kwikstaart 11, 38, 49, 106, 107, 130, 154, 173, 181, 270, 271, 273, 30, 31, 43, 81, 114, 160, 202, 207, 307.
gemarmerde boskwartel 245.
geoorde fuut 16, 158, 102, 107, 145, 252.
gieren 28, 41, 210.
giervalk 17, 190.
gierzwaluw 38, 138, 173, 174, 6, 22, 24, 30, 31, 146, 187, 208, 277, 299, 311, 313.
glanskop 182, 203, 258, 259, 260, 2, 164, 166.
gorzen 166, 90, 249, 275.
goudbukje 310.
goudfazant 310.
goudhaantje 174, 203, 225, 231, 270, 160, 162, 164, 166, 167.
goudlijster 17, 2.
goudplevier 11, 59, 64, 106, 156, 194, 270, 308, 5, 75, 27, 88, 115, 144, 200, 214, 262, 264, 267, 268, 272, 273, 313.
goudrugspecht 194.
goudvink 52, 86, 166, 167, 168, 169, 203, 270, 271, 2, 34, 140, 147, 249, 251.

grasmus 6, 9, 10, 11, 12, 38, 154, 173, 257, 29, 30, 31, 132, 159, 160, 189, 249, 310.
grauwe fitis 18, 258.
grauwe franjepoot 43, 47, 95, 136, 156, 188, 198, 244, 272, 290, 291, 294, 308, 26, 28, 59, 115, 141, 171, 212, 217, 241, 253, 262, 264, 272, 310, 314.
grauwe gors 37, 38, 46, 87, 130, 147, 170, 173, 188, 43, 90, 131, 147, 196, 208.
grauwe kiekendief 11, 38, 51, 158, 171, 188, 251, 97, 130, 200, 298, 313.
grauwe klauwier 6, 9, 10, 11, 37, 85, 147, 270, 271, 69, 99, 129, 130, 142, 208, 256, 282.
grauwe pijlstormvogel 18, 173, 278, 283, 141, 145, 307.
grauwe vliegenvanger 9, 10, 38, 106, 138, 148, 173, 270, 30, 31, 140, 160, 166, 189, 251.
griekse spotvogel 147.
griël 11, 17, 95, 156, 263, 313.
grietjebie 242.
groene bijeneter 17, 174.
groene ibis 245.
groene kardinaal 310.
groene specht 6, 75, 132, 2, 147, 249, 310.
groenlandse kolgans 291, 253.
groenling 6, 106, 154, 158, 173, 174, 203, 270, 2, 134, 147, 278, 280.
groenpootruiter 37, 59, 64, 66, 67, 74, 106, 156, 5, 98, 127, 228, 264, 267, 269, 272, 273.
grote barmstij 270.
grote bonte buizerd 244.
grote bonte specht 6, 19, 106, 132, 202, 248, 270, 73, 147, 164, 166, 300.
grote burgemeester 18, 159, 146, 175.
grote franjepoot 17.
grote geelpootruiter 242.
grote gele kwikstaart 37, 85, 96, 147, 173, 187, 202, 203, 284, 10, 11, 196, 202, 208, 251.
grote jager 18, 159, 172, 276, 280, 43, 174, 305, 307, 313.
grote karekiet 11, 38, 130, 154, 157, 174, 224, 30, 31, 41, 147, 155, 308.
grote kruisbek 18.
grote lijster 6, 85, 100, 106, 174, 202, 203, 2, 142, 160, 221.
grote mantelmeeuw 106, 22, 175, 214, 264, 272, 273, 305, 307.
grote pieper 17, 159.
grote pijlstormvogel 17, 173, 283.
grote stern 11, 38, 50, 172, 251, 258, 78, 19, 20, 30, 31, 96, 108, 109, 114, 118, 261, 265, 294.
grote trap 17, 43.
grote zaagbek 106, 156, 188, 197, 292, 46, 214, 221, 262, 264, 271, 272, 273, 307, 308, 312.
grote zeeëend 279, 280, 253, 264, 272, 273, 312.
grote zilverreiger 17, 258, 42, 145, 214, 254, 312.
grutto 11, 23, 26, 27, 38, 40, 48, 59, 64, 75, 82, 97, 98, 106, 107, 147, 154, 156, 157, 158, 273, 284, 285, 307, 309, 5, 26, 27, 30, 31, 55,

94, 113, 127, 131, 196, 201, 206, 207, 251, 253, 264, 267, 269, 272, 273, 278, 306.
grijskopspecht 17, 151, 69, 72, 147, 310.
grijze buizerd 242.
grijze gors 18, 174.
grijze junco 18.
grijze wouw 17.

Haakbek 18, 2.
halsbandparkiet 39, 133, 187.
havik 11, 46, 51, 144, 158, 171, 191, 244, 289, 35, 45, 87, 97, 130, 143, 147, 185, 199, 214, 248, 251, 252, 255, 265, 271, 273, 314.
havikarend 17.
hazelhoen 17, 221, 223.
heggemus 10, 106, 154, 166, 174, 181, 202, 268, 134, 160, 164, 165, 166, 187, 249, 304.
heggemussen 151.
holenduif 48, 148, 187, 202, 308, 201, 271.
hop 173, 258, 43, 201, 313.
houtduif 11, 48, 74, 106, 145, 146, 154, 170, 174, 187, 194, 202, 239, 244, 269, 270, 308, 21, 22, 23, 40, 56, 89, 90, 160, 185, 201, 214, 222, 238, 271, 272.
houtsnip 11, 52, 97, 98, 156, 194, 197, 202, 239, 244, 270, 271, 291, 308, 5, 27, 91, 98, 144, 146, 160, 214, 222, 248, 262, 264, 272.
huisduif 214.
huishoent 210, 211, 212, 214, 220, 314.
huismus 40, 75, 106, 108, 154, 160, 163, 164, 181, 203, 264, 270, 271, 38, 89, 186, 191, 272.
huiszwaluw 10, 38, 106, 137, 138, 151, 154, 164, 173, 174, 181, 270, 30, 31, 137, 138, 142, 146, 207.

Ibis 13.
ivoormeeuw 17, 201.

Jan van Gent 172, 275, 276, 277, 279, 40, 102, 108, 109, 140, 186, 214, 254, 305, 312.

Kaalkopibis 137.
kaapse eend 75.
kabylieboomklever 39.
kalanderleeuwrik 17.
kaljoen 220, 222.
kalkoengier 243.
kanoetstrandloper 59, 62, 64, 66, 67, 68, 156, 5, 89, 98, 172, 214, 253, 262, 263, 264, 267, 269, 272, 273, 282, 309.
kauw 11, 48, 74, 106, 135, 154, 187, 203, 268, 308, 310, 56, 136, 187, 191, 214, 272, 302.
keep 46, 86, 95, 158, 166, 167, 168, 174, 181, 203, 270, 271, 2, 256.
keizerarend 17.
kemphaan 11, 23, 26, 32, 36, 37, 38, 48, 58, 59, 64, 75, 106, 156, 251, 257, 273, 274, 284, 287, 307, 309, 27, 112, 113, 115, 201, 251, 263.
kerkuil 11, 45, 51, 52, 147, 148, 13, 21, 22, 45, 49, 142, 201, 246, 249, 251, 310.
kiekendieven 128.

kievit 21, 28, 37, 38, 59, 64, 75, 100, 106, 107, 108, 147, 154, 156, 157, 158, 194, 202, 243, 264, 270, 271, 295, 308, 309, 5, 20, 22, 23, 55, 74, 81, 89, 113, 127, 131, 132, 142, 159, 160, 198, 199, 211, 214, 249, 251, 262, 264, 267, 269, 272, 273, 275, 278, 306, 313.
kip 220, 221, 222, 223.
klaapekster 6, 11, 16, 95, 174, 2, 99, 142, 208, 221, 313.
klapperral 244.
klauwieren 151.
kleine afrikaanse stekelstaart-eend 2.
kleine alk 18, 145, 146, 175.
kleine barmsijs 11, 147.
kleine bonte specht 6, 52, 130, 147, 148, 202, 43, 140, 146, 147, 249, 251, 255.
kleine burgemeester 17, 98, 141, 175.
kleine geelpootruiter 17, 242.
kleine goean 245.
kleine goudplevier 17.
kleine grijze strandloper 242, 244.
kleine jager 276, 280, 281, 98, 172, 173, 175, 307.
kleine karekiet 10, 38, 106, 147, 154, 157, 174, 30, 31, 41, 147, 159, 160, 193, 251.
kleine klaapekster 17, 43, 146.
kleine kokmeeuw 17.
kleine kortteenleeuwerik 174.
kleine mantelmeeuw 11, 106, 172, 214, 264, 272, 273, 307.
kleine plevier 38, 106, 107, 156, 157, 30.
kleine rietgans 47, 156, 272, 26, 28, 115, 133, 144, 175, 253, 263, 264, 272.
kleine sprinkhaanrietzanger 17.
kleine strandloper 59, 64, 156, 313.
kleine torenvalk 171, 174.
kleine trap 17.
kleine vliegenvanger 18, 148, 43, 127, 147, 155, 202, 314.
kleine zilverreiger 17, 158, 42, 254, 312.
kleine zwaan 113, 125, 156, 158, 170, 188, 292, 20, 214, 253, 265, 307.
kleine zwartkop 81.
kleinste jager 17, 172, 281, 98, 173, 174, 175.
kleinst waterhoen 17, 49, 95, 158, 170, 258.
klein waterhoen 17, 38, 49, 95, 158, 170.
kluut 2, 11, 37, 38, 48, 59, 64, 75, 96, 106, 107, 133, 154, 156, 157, 188, 239, 249, 273, 55, 112, 113, 114, 115, 118, 192, 193, 263, 294, 303.
kneu 6, 46, 85, 106, 134, 154, 158, 165, 167, 168, 169, 173, 174, 203, 270, 271, 132, 160, 189.
knobbelzwaan 11, 48, 75, 106, 113, 126, 127, 154, 156, 202, 243, 244, 249, 292, 293, 22, 27, 88, 118, 185, 214, 261.
koekoek 11, 38, 154, 174, 270, 271, 29, 30, 31, 40, 134, 160, 201, 310.
koereiger 17, 32, 42, 254, 312.
kokmeeuw 8, 11, 50, 51, 75, 76,

77, 85, 138, 154, 158, 172, 202, 249, 251, 270, 271, 308, 6, 22, 23, 55, 112, 118, 184, 263, 264, 272, 273, 282, 300, 311.
kolgans 43, 47, 75, 136, 156, 198, 244, 272, 308, 26, 59, 81, 91, 115, 120, 154, 172, 174, 196, 212, 214, 222, 253, 264, 272, 314.
kolibries 151, 40.
koningseider 17, 174, 175.
koningsgier 243.
koningspinguin 75.
koningsstern 172.
koolmees 2, 40, 106, 137, 154, 203, 234, 266, 270, 2, 38, 81, 95, 134, 136, 155, 158, 160, 162, 164, 166, 238, 249, 278, 279, 302, 310.
koperwiek 99, 100, 106, 135, 174, 203, 269, 270, 2, 257.
korhoen 11, 30, 31, 86, 95, 147, 244, 257, 263, 274, 284, 87, 96, 98, 131, 142, 149, 185, 310.
kortsnavelboomkruiper 14, 16, 17, 18, 49, 95, 190.
kortteenleeuwerik 17, 173.
kraagtrap 17.
kraaien 60, 67, 132, 153, 185, 189, 249, 272, 273.
kraanvogel 38, 158, 250, 292, 35, 42, 120, 126, 140, 146, 185, 196, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 221, 229, 307, 314.
krakeend 40, 49, 75, 82, 100, 126, 149, 154, 156, 157, 158, 188, 197, 244, 271, 308, 81, 113, 115, 118, 145, 160, 214, 222, 248, 254, 273, 298, 308, 312.
kramsvogel 11, 95, 96, 100, 106, 151, 203, 239, 258, 270, 1, 2, 3, 134, 272, 278, 281, 301.
krekeltzanger 17, 32.
kroeskoppelikaan 136, 191, 211, 213, 214, 217, 219, 220.
krombekstrandloper 58, 59, 64, 156.
krooneend 40, 78, 82, 100, 149, 156, 244, 249, 41, 81, 97, 200, 248, 312.
kruisbek 95, 134, 258, 2, 43, 310.
kuhls pijlstormvogel 17, 172, 283.
kuifaalscholver 18, 158, 171, 278, 279, 97, 102, 103, 104, 107, 140, 141, 186, 200, 254, 309, 312.
kuifduiker 158, 145, 254, 312.
kuifeend 6, 11, 49, 75, 100, 106, 126, 130, 147, 154, 156, 159, 197, 202, 249, 292, 308, 6, 81, 97, 113, 118, 127, 154, 214, 253, 264, 272, 273.
kuifkoekoek 17, 174.
kuifleeuwerik 173, 313.
kuifmees 5, 151, 164, 166, 249, 310.
kwak 95, 147, 149, 158, 170, 41, 254.
kwartel 11, 16, 38, 85, 96, 106, 137, 147, 188, 239, 90, 222, 255, 301.
kwartelkoning 11, 38, 170, 255, 282, 307.
kwikstaarten 151, 159, 249.
Lachmeeuw 244.
lachstern 18, 159, 172, 43, 307.
lannervalk 171.
leeuweriken 151, 90, 222, 249, 275, 277.

lepelaar 11, 38, 75, 78, 106, 149, 158, 251, 257, 261, 307, 30, 33, 41, 94, 96, 191, 214, 222, 254, 303, 312.
lijsters 166, 90, 222, 249, 275, 277.
Maccoa-eend 2.
mandarijneend 75.
mantelmeeuw 74.
maskeruil 243.
matkop 148, 203, 160, 162, 164, 166, 167.
mauritijs torenvalk 194.
meerkoet 5, 11, 75, 106, 126, 127, 128, 129, 130, 146, 147, 154, 156, 197, 202, 239, 244, 249, 284, 308, 27, 89, 91, 118, 119, 127, 142, 144, 154, 197, 214, 247, 253, 262, 264, 271, 272, 273.
meeuwen 2, 4, 244, 32, 60, 81, 96, 102, 108, 214, 262, 263, 264, 273, 307.
merel 6, 19, 31, 40, 75, 100, 106, 132, 133, 135, 154, 167, 181, 190, 203, 270, 271, 308, 2, 91, 131, 133, 134, 160, 161, 164, 166, 186, 189, 221, 272, 273, 282.
mexicaanse pestvogel 168, 169.
middelste bonte specht 17, 95, 69, 73, 147, 155.
middelste jager 18, 158, 159, 173, 276, 280, 98, 173, 175, 307.
middelste zaagbek 156, 173, 258, 292, 81, 89, 145, 174, 200, 214, 255, 262, 264, 271, 272, 273.
moerasstern 125.
monniksgier 17, 124, 255.
moorse nachtzwaluw 173.
morinelplevier 16, 156, 158, 43, 200, 201, 313.
muskuseend 75.
mussen 273.
Nachttegaal 11, 38, 49, 52, 130, 147, 173, 310, 29, 30, 31, 133, 134, 147, 155, 160, 179, 180, 181, 182, 221, 249, 251, 256, 278, 282.
nachtzwaluw 11, 38, 85, 147, 173, 265, 309, 142, 310.
naumanns lijster 17, 2.
nimmerzat 310.
nonnetje 149, 156, 81, 214, 253, 307, 308, 312.
noordelijke grijze snip 17.
noordse boszanger 18, 159.
noordse gele kwikstaart 43, 202, 307.
noordse nachtegaal 17, 258, 179, 259, 314.
noordse pijlstormvogel 18, 172, 278, 283, 145, 307, 312.
noordse stern 11, 50, 51, 172, 196, 282, 283, 172, 173, 175, 263, 307.
noordse stormvogel 181, 276, 277, 278, 279, 40, 97, 109, 174, 254, 312.
notenkraker 15, 18, 138, 244, 44, 256, 259, 282.
nijlgans 258.
Oehoe 17, 30, 51, 191, 35, 141, 147, 252.
oeverloper 37, 58, 59, 62, 64, 67, 74, 106, 156, 201, 261.
oeverpieper 72, 73, 127.
oeverzwaluw 9, 11, 38, 49, 148, 154, 174, 30, 31, 142, 207, 313.

ooievaar 11, 37, 38, 51, 136, 158, 172, 175, 241, 257, 298, 95, 120, 141, 142, 145, 228, 252, 254, 263, 276, 283, 312.
 oranjevleugelamazone 243.
 orpheusgrasmus 18, 174.
 orpheusspotvogel 173.
 ortolaan 11, 85, 96, 166, 173, 43, 202, 222, 251, 314.
 Paapje 11, 38, 106, 130, 147, 154, 170, 173, 270, 30, 31, 99, 207, 251, 307.
 paarse strandloper 59, 61, 63, 64, 65, 66, 156, 158, 133, 174.
 pallas boszanger 14, 18.
 palmtortel 166.
 papegaai 50, 195, 221.
 papegaaiduiker 18, 173, 283, 102, 103, 106, 107, 109, 140, 146, 309.
 parelduiker 18, 278, 292, 42, 92, 93, 102, 107, 145, 214, 254, 264, 272, 307.
 patrijs 11, 106, 147, 154, 202, 244, 284, 286, 22, 87, 89, 90, 96, 160, 214, 217, 222, 255, 261, 271, 301.
 pauw 220.
 pestvogel 16, 86, 167, 168, 169, 202, 203, 270, 1, 2, 3, 34, 67, 99, 142.
 petsjorapieper 17.
 piepers 90, 131, 159, 249, 275.
 pimpelmees 5, 106, 137, 154, 182, 253, 266, 270, 2, 38, 81, 95, 134, 155, 164, 166, 249, 299, 310.
 pinguin 305.
 poelruiter 17, 156.
 poelsnip 17, 100, 156, 158, 187, 308, 144, 262, 272, 298.
 porseleinhoen 49, 154, 157, 158, 170, 270, 271, 41, 251.
 prairievalk 264.
 provençaalse grasmus 18, 174.
 punttaling 75.
 purperreiger 38, 40, 78, 82, 149, 158, 190, 258, 30, 31, 41, 94, 95, 96, 97, 191, 192, 254, 303.
 putter 6, 11, 86, 154, 158, 167, 169, 173, 174, 203, 266, 81, 99, 221, 251.
 pijlstaart 74, 100, 156, 188, 190, 274, 308, 5, 81, 96, 113, 115, 216, 253, 262, 264, 272, 273.
 pijlstormvogels 309.
 Raaf 11, 18, 30, 95, 244, 258, 96, 147, 175, 214, 271.
 raddes boszanger 18.
 rallen 96, 131, 133.
 ralreiger 17, 254.
 ransuil 74, 106, 135, 154, 158, 182, 202, 21, 22, 45, 49, 50, 56, 57, 127, 147, 160, 208, 251.
 raven 38.
 regenwulp 37, 38, 59, 89, 156, 5, 190, 208, 262, 264, 272, 274.
 reigers 127.
 renvogel 17.
 reuzenalk 246.
 reuzenreiger 208, 254.
 reuzenster 16, 159, 172, 43, 114, 307.
 reuzenzwartkopmeeuw 17, 114.
 rietgans 44, 47, 156, 196, 244, 272, 290, 291, 292, 26, 59, 81, 91, 133, 169, 214, 253, 264, 272, 307.
 rietgors 106, 154, 157, 167, 168, 174, 203, 270, 271, 160, 162.
 rietzanger 9, 10, 11, 38, 106, 130, 154, 174, 258, 307, 30, 31, 81, 159, 160.
 ringmus 11, 106, 138, 154, 164, 203, 270, 89, 95, 249, 299.
 rode ibis 244.
 rode patrijs 17, 95, 258, 13, 90, 271.
 rode rotslijster 17, 174.
 rode wouw 37, 51, 95, 158, 171, 258, 263, 7, 42, 141, 145, 147, 255, 304, 305, 312.
 roek 11, 85, 135, 144, 187, 203, 295, 62, 99, 142, 207, 271, 272, 298.
 roerdomp 19, 52, 106, 133, 149, 154, 157, 158, 170, 284, 307, 41, 81, 97, 200, 214, 222, 251, 254, 307.
 roodborst 10, 19, 40, 154, 166, 173, 193, 203, 266, 270, 271, 2, 133, 134, 160, 161, 164, 166, 304, 310.
 roodborstlijster 17.
 roodborsttapuit 16, 38, 173, 174, 31, 202, 251.
 roodhalsfuut 16, 158, 145, 254, 312.
 roodhalsgans 17, 47, 292, 293, 26, 42, 140.
 roodkeelcaracara 245.
 roodkeelduiker 158, 275, 278, 292, 92, 97, 102, 107, 174, 200, 213, 214, 264, 272, 307.
 roodkeellijster 17.
 roodkeelpieper 17, 70.
 roodkopklauwier 17, 173, 99, 314.
 roodmus 18, 134, 190.
 roodpootvalk 13, 17, 49, 158, 171, 42.
 roodrugopendula 245.
 roodsnavelgoean 194.
 roodsnaveltoekan 245.
 roodstuitwaluw 17, 151, 174.
 rose spreeuw 18, 256.
 rosse franjepoot 18, 251, 43, 115, 201, 307, 313.
 rosse gors 18.
 rosse grutto 3, 59, 60, 64, 66, 67, 156, 5, 89, 114, 228, 253, 262, 264, 267, 268, 272, 273, 309.
 rosse waaiersaart 174.
 ross' meeuw 17.
 rotgans 4, 47, 59, 64, 144, 145, 156, 244, 272, 291, 292, 293, 294, 295, 26, 33, 42, 59, 83, 92, 96, 102, 144, 212, 214, 222, 253, 263, 272, 309, 314.
 rotsduif 151.
 rotsklever 147.
 rotskruiper 18, 174.
 rotsmus 18.
 rotswaluw 171, 173, 174, 95.
 rouwkwikstaart 95, 107, 181, 258, 270, 271, 81, 95.
 rouwmees 147.
 ruigpootbuizerd 40, 82, 158, 177, 204, 42, 145.
 ruigpootuil 17, 51, 95, 147.
 ruiters 131.
 Sardijnse grasmus 174.
 savannebuizerd 244.
 saxicola torquata maura 17.
 scharbek 244.
 scharrelaar 17, 174, 40, 43, 310.
 schettercotinga 244.
 scholekster 2, 3, 11, 26, 51, 58, 59, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 75, 85, 106, 147, 154, 156, 181, 204, 270, 271, 309, 5, 22, 89, 113, 114, 118, 127, 159, 160, 183, 184, 251, 253, 264, 267, 268, 272, 273, 305, 306.
 schreuwarend 17.
 seychellenlijster 194.
 siberische fitis 99.
 siberische gestreepte strandloper 17.
 siberische lijster 17, 2.
 siberische snor 17.
 siberische taling 17.
 siberische witte kraanvogel 292.
 slakkenwouw 242.
 slangenarend 17, 171, 130.
 slechtvalk 16, 51, 86, 132, 144, 158, 171, 264, 272, 40, 97, 115, 128, 200, 246, 255, 313.
 slobeend 40, 75, 82, 100, 106, 129, 149, 154, 156, 158, 188, 244, 249, 274, 307, 308, 5, 81, 113, 114, 115, 118, 127, 144, 160, 214, 216, 222, 247, 253, 262, 264, 265, 272, 273, 278.
 smelleken 40, 82, 202, 203, 204, 115, 145, 310.
 smient 4, 100, 101, 106, 149, 156, 170, 188, 258, 270, 307, 308, 5, 59, 60, 61, 81, 114, 154, 197, 214, 216, 253, 264, 265, 272, 273.
 sneeuwvangs 17, 39, 42.
 sneeuwgorst 158, 43, 115, 127, 147, 175, 224, 308, 314.
 sneeuwhoen 3, 90.
 sneeuwuil 17, 40.
 sneeuwvink 18.
 snippen 89, 90.
 snor 32, 38, 154, 157, 307, 30, 31, 133, 147, 160, 251.
 soldatenara 310.
 spaanse mus 147, 277.
 spechten 19, 244.
 sperwer 42, 51, 158, 171, 177, 191, 202, 203, 204, 244, 38, 97, 115, 128, 129, 130, 147, 189, 200, 214, 251, 165, 271, 273, 312, 314.
 spervergrasmus 18, 284, 155.
 sperweruil 17.
 spotvogel 6, 11, 38, 85, 106, 148, 154, 174, 30, 31, 134, 147, 155, 160, 251.
 spreeuw 2, 11, 39, 75, 106, 154, 174, 181, 190, 194, 203, 204, 224, 249, 270, 271, 308, 1, 2, 3, 24, 89, 94, 134, 135, 185, 191, 214, 257, 273, 309.
 spreeuwen 166, 249.
 sprinkhaanrietzanger 32, 38, 154, 157, 174, 271, 30, 31, 147, 159, 160, 162, 208.
 staartmees 19, 86, 130, 203, 147, 160, 162, 167, 246, 282, 310.
 steenarend 17, 264.
 steenloper 3, 59, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 70, 75, 86, 156, 96, 118, 133, 172, 244, 253, 313.
 steenpatrijs 147.
 steenuil 11, 42, 51, 106, 134, 135, 142, 147, 158, 174, 202, 284, 21, 22, 36, 49, 56, 98, 147, 189, 251, 282.
 steltkluut 37, 95, 124, 125, 258.
 steltlopers 2, 3, 4, 26, 27, 32, 96, 102, 261, 262.

steppenarend 17.
steppenhoen 17.
steppenkiekendief 17.
steppenkiviet 17, 255.
steppenvorkstaartplevier 17.
sterns 2, 11, 49, 127, 191, 81, 102, 108, 301.
stormmeeuw 11, 75, 106, 158, 202, 270, 22, 23, 118, 183, 263, 264, 272, 273, 300, 307.
stormvogel 214.
stormvogeltje 18, 283, 20, 42, 307, 312.
strandleeuwerik 158, 190, 146, 308.
strandplevier 38, 75, 156, 188, 251, 258, 255.
streepkopgans 26.
struisvogel 221, 223.
syrische bonte specht 147.
sijts 28, 46, 95, 167, 169, 173, 203.

Tafeleend 6, 49, 52, 75, 100, 106, 126, 147, 154, 156, 157, 188, 197, 202, 292, 308, 6, 81, 97, 113, 131, 133, 154, 214, 253, 264, 272, 273.
taigaboomkruiper 14, 16, 17, 18, 49, 95, 190.
tamme eend 74.
tapuit 38, 106, 173, 270, 30, 31, 175, 202, 304.
temmincks strandloper 16, 59, 64, 156, 255.
terek ruiter 17.
tjiftjaf 6, 10, 38, 106, 154, 173, 29, 30, 31, 81, 99, 134, 160, 164, 166, 189, 304.
toppereend 100, 156, 197, 308, 97, 131, 214, 253, 255, 264, 272, 273.
torenvalk 11, 51, 75, 106, 108, 134, 135, 138, 147, 154, 158, 164, 171, 177, 178, 179, 182, 186, 202, 204, 224, 269, 270, 6, 21, 22, 40, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 127, 129, 132, 147, 160, 187, 189, 207, 249, 251, 255, 260, 296, 301, 310.
tortelduif 11, 38, 148, 173, 190, 239, 13, 21, 22, 30, 31, 160, 217, 221, 249.
tropische spotvogel 242.
tuinfluiter 6, 10, 38, 106, 154, 173, 29, 30, 31, 134, 157, 160, 164, 166, 221.
tureluur 3, 11, 23, 26, 48, 58, 59, 60, 64, 65, 66, 67, 68, 75, 106, 107, 130, 154, 156, 273, 307, 309, 5, 55, 113, 127, 196, 228, 251, 253, 262, 263, 264, 267, 268, 272, 273.
turkse boomklover 39.
turkse heremietibis 137.
turkse tortel 11, 48, 85, 106, 154, 170, 181, 190, 202, 270, 91, 134, 136, 185, 271, 272.
tweetandwouw 245.

Uilen 166, 45, 49, 55, 57, 210, 307, 310.

Vaal stormvogeltje 18, 283, 42, 145, 307, 312.
vale gier 17, 171, 147, 255.
vale gierzwaluw 171, 173.
vale lijster 17, 2.
vale spotvogel 174, 147.
valken 45, 166, 36, 128.

veldleeuwerik 106, 112, 154, 158, 173, 181, 202, 284, 289, 24, 90, 131, 134, 159, 160, 313.
veldrietzanger 18.
velduil 158, 188, 270, 271, 45, 49, 98, 133, 189, 201, 214, 255, 263, 264.
vink 86, 106, 154, 158, 167, 169, 173, 174, 203, 266, 270, 271, 90, 133, 134, 160, 165, 166, 189, 221, 222.
vinken 131, 238, 249, 275.
visarend 16, 40, 52, 82, 125, 158, 171, 191, 264, 13, 97, 185, 200, 222, 252, 255, 294.
visdief 11, 38, 49, 50, 106, 141, 154, 157, 170, 172, 251, 283, 284, 288, 20, 30, 31, 55, 109, 110, 111, 112, 115, 127, 261, 263, 282, 294, 307, 313.
vlaamse gaai 74, 75, 187, 196, 203, 244, 251, 284, 288, 308, 2, 9, 38, 44, 132, 136, 160, 163, 164, 166, 189, 191, 271, 272.
vleermuisvalk 242.
vliegenvangers 151.
vorkstaartmeeuw 18, 98, 307, 313.
vorkstaartplevier 17.
vorkstaarttiran 242.
vuurgoudhaantje 52, 151, 174, 225, 160, 162, 314.

Waaierstaartrietzanger 8, 11, 18, 95, 151, 159, 173, 258, 147.
waterhoen 5, 11, 49, 75, 100, 106, 147, 154, 181, 202, 271, 308, 22, 23, 89, 127, 142, 160, 259.
waterpieper 72, 142, 201.
waterlief 38, 49, 52, 74, 106, 147, 154, 158, 202, 270, 271, 41, 98, 200, 251.
waterrietzanger 18, 43, 147, 190.
watersnip 11, 26, 40, 48, 58, 59, 64, 75, 106, 147, 156, 158, 194, 202, 239, 244, 270, 271, 307, 308, 309, 5, 27, 91, 95, 113, 118, 144, 222, 247, 251, 262, 264, 272, 306.
waterspreeuw 46, 92, 148, 151, 159, 43, 146, 304.
wespandief 38, 41, 45, 158, 171, 172, 175, 6, 128, 130, 176, 251, 282, 312.
wielewaal 6, 11, 38, 52, 148, 151, 174, 6, 30, 31, 38, 134, 155, 160, 207, 249, 256.
wilde eend 5, 11, 74, 75, 76, 106, 126, 135, 136, 137, 145, 149, 154, 156, 188, 194, 198, 202, 239, 242, 244, 249, 264, 270, 271, 308, 4, 21, 22, 23, 27, 56, 81, 90, 113, 114, 115, 118, 127, 154, 159, 160, 174, 213, 214, 216, 217, 222, 238, 253, 262, 264, 271, 272, 273, 310, 314.
wilde hoen 220.
wilde kalkoen 131.
wilde zwaan 113, 156, 292, 118, 185, 214.
wilgengors 18.
winterkoning 10, 40, 75, 106, 154, 202, 270, 133, 134, 147, 160, 164, 166, 189, 304.
wintertaling 4, 106, 126, 128, 154, 156, 188, 202, 247, 249, 274, 308, 5, 81, 114, 115, 118, 145, 159, 160, 214, 216, 222, 247, 253, 262, 264, 272, 273.
witbandkruisbek 18, 2.

witbuikrotgans 27, 253.
witgatje 58, 59, 64, 106, 156, 190, 202, 203, 98, 114, 313.
witgesterde blauwborst 202.
withalsvliegenvanger 18.
witkeelgors 18.
witkeelpiwie 244.
witkopeend 17, 42, 81, 255.
witkopgors 18.
witkringsors 156.
witnekkraanvogel 195, 252.
witooggeend 17, 95, 156, 158, 244, 258, 81, 97.
witruispecht 147.
witstuitbarmsijs 18, 256.
witte klokvogel 245.
witte kwikstaart 10, 40, 106, 138, 154, 173, 181, 202, 203, 160, 275.
witte pelikaan 191, 211.
witruispecht 17.
witstaartkiviet 17.
witvleugelgoean 194.
witvleugelstern 17, 43, 114, 307, 313.
witwangstern 17, 172, 43.
woudaapje 11, 16, 38, 79, 149, 170, 258, 12, 41, 254, 307, 312.
wouw 175.
wulp 5, 11, 49, 58, 59, 64, 67, 75, 106, 147, 156, 158, 244, 270, 271, 4, 5, 21, 22, 89, 113, 131, 142, 190, 214, 228, 251, 253, 262, 263, 264, 270, 272.

IJdsuiker 17, 294, 42, 92, 93, 102, 107, 145, 200, 218, 264, 272.
ijseend 156, 244, 292, 42, 109, 200, 214, 253, 264, 272, 273.
ijsgors 49, 158, 43, 115, 175.
ijslandse tureluur 3, 67, 270.
ijsvogel 37, 52, 96, 148, 174, 187, 202, 203, 257, 10, 12, 13, 41, 142, 146, 196, 208, 251, 307, 310, 313.
ijsvogels 245.

Zaagbekken 127, 244.
zanglijster 10, 75, 106, 154, 173, 186, 203, 269, 270, 271, 2, 133, 134, 135, 147, 160, 161, 164, 166, 187, 257, 304.
zeearend 38, 51, 158, 289, 97, 115, 147, 211, 213, 214, 222, 311, 312.
zeeëenden 27, 131.
zeekoet 180, 181, 5, 102, 107, 109, 140, 201, 263, 264, 271, 272, 309.
zilvermeeuw 11, 50, 51, 75, 76, 96, 106, 158, 172, 181, 190, 202, 251, 259, 260, 261, 262, 269, 270, 271, 308, 95, 109, 118, 183, 263, 264, 272, 273, 282, 300.
zilverplevier 59, 60, 64, 156, 5, 253, 264, 267, 269, 272, 273.
zilverreiger 222.
zilversnaveltangara 245.
zomertaling 11, 38, 40, 49, 82, 95, 106, 130, 154, 156, 246, 247, 257, 263, 308, 5, 30, 31, 113, 114, 115, 127, 145, 160, 168, 196, 214, 221, 222, 247, 254, 262, 264, 272, 273, 291, 298.
zuidamerikaanse kleine plevier 244.
zwaan 214, 216, 222, 265.
zwaluwstaartwouw 245.
zwaluwvleugel 245.
zwartbruine nachtzwaluw 244.
zwartbuikboomeend 243.

zwartbuikrotgans 83, 85, 142.
zwarte hokko 244.
zwarte gier 242, 243.
zwarte ibis 17, 79, 97.
zwarte kraai 75, 106, 154, 187,
196, 203, 308, 6, 9, 22, 56, 132,
160, 212, 214, 271, 301, 302, 314.
zwarte leeuwerik 17, 43.
zwarte mees 203, 164, 166, 256.
zwarte ooievaar 30, 35, 172, 246,
97, 312.
zwarte roodstaart 6, 38, 40, 95,
175, 30, 31, 134, 202, 208, 304.
zwarte ruiter 59, 64, 75, 106, 156,
5, 89, 98, 264, 267, 269, 272, 273.
zwarte specht 6, 48, 85, 151, 142,
146, 147, 313.
zwarte stern 7, 11, 38, 49, 52, 68,
78, 95, 106, 130, 149, 154, 170,
172, 251, 257, 263, 30, 31, 41, 55,
98, 114, 127, 198, 263, 264.
zwarte wouw 147, 171, 173, 258,
6, 42, 128, 130, 312.
zwarte zeeëend 156, 173, 280, 96,
102, 253, 264, 272, 273.
zwarte zeekoet 17, 283, 175.
zwarte zwaan 75.
zwarthalszwaan 75.
zwartkapreiger 245.
zwartkeellijster 2.
zwartkop 6, 10, 38, 154, 173, 2, 29,
30, 31, 99, 127, 135, 157, 160, 164,
166, 189.
zwartkopboomklever 39.
zwartkopgors 18, 43, 147.
zwartkopmeeuw 18, 95, 159, 172,
190, 258, 98, 201, 307.

HET VOGELJAAR

is een uitgave van de Stichting Het Vogeljaar

Administratie-adres:
Laan van Altena 30
2613 AJ Delft

De redactie wordt gevormd door:
An Mulder
Jan Albers
Frits van Daalen
Henk J. Lichtenbeld
Wim Werkman
en Jaap Taapken

Redactie-adres:
Utrechtseweg 43
1213 TL Hilversum
tel. 035 - 4 63 91

de algemeen coördinator bekend.

Aangezien de totale bestelling in november bij 'Natuurmonumenten' moet worden ingediend, moeten belangstellende medewerkers ruim vóór 30 oktober a.s. f 19,25 hebben overgemaakt. Aanvragen die na 30 oktober worden ontvangen, kunnen niet meer in behandeling worden genomen.

Verzending van de atlas naar de aanvragers geschiedt door 'Natuurmonumenten' zodra het boek uitgegeven is.

Atlasproject deel 2 overgedragen aan CRM
Deelnemers aan het atlasproject voor broedvogels zullen zich herinneren dat hen werd gevraagd deel te nemen aan atlasproject deel 2; een nadere kwantificering en lokalisering van de broedparen van 50 geselecteerde soorten. Het atlasproject deel 2 werd uitgevoerd in de jaren 1975 tot en met 1977. Ondanks de moeilijkheden die men bij dit project verwachtte, werd van 1402 blokken één of meerdere formulieren ontvangen; dat is 84,0% van het totaal van 1672 blokken. Een klein aantal blokken, 26 (1,6%), werd niet in de periode onderzocht, terwijl in 59 (3,5%) van de blokken geen van de geselecteerde soorten voorkwam. Ambtelijke instanties namen veelal niet aan dit project deel. Gegevens uit de door hen onderzochte blokken zijn bij deze diensten op te vragen.

• R. M. Teixeira, Algemeen Coördinator Atlasproject, p/a Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Kemperbergerweg 67, 6816 RM Arnhem, 085-452991, toestel 149.

Belangstelling voor bossen

Onze samenleving toont, meer dan voorheen, belangstelling voor het Nederlandse bos. Dit feit wordt met genoeg geconstateerd in het januari/februari nummer (jaargang 50 - nr. 1/2 - 1978) van het Nederlandse Bosbouw Tijdschrift, dat wordt uitgegeven door de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging (KNBV). Deze vereniging wordt gevormd door een aantal bos- en natuurterreinbeheerders, die er naar streven de kwaliteit van bossen en natuurterreinen in ons land mede ten behoeve van de gemeenschap op een zo hoog mogelijk peil te brengen. De artikelen in dit nummer zijn: De bosbouw in een samenleving (door J. van den Bos & L. Oldenkamp), Bossen, bosbouw en natuurbeheer (door R. Cosijn & H. van der Lans), Is bosbeheer overbodig? (door A. van Maaren) en Het Beheer van het Nederlandse bos (door KNBV). Publieke belangstelling was al eerder ten aanzien van andere facetten van natuur en milieu merkbaar. Dat deze zich nu heeft uitgebreid tot het bos is naar de mening van de bosbouwvereniging voor een belangrijk deel een gevolg van de schade aan bos en bomen door stormen en droogte in de afgelopen jaren veroorzaakt.

Zoals indertijd aangekondigd, werd het atlasproject deel 2 uitgevoerd ten behoeve van CRM als tegenprestatie voor de subsidie, die SOVON in de periode 1975-1979 ontving. Het zou dienen voor het aankoopbeleid en de natuur- en landschapsbescherming. De gegevens werden nimmer aan derden ter inzage gegeven. Nadat het project in juli 1978 was afgesloten, werden de formulieren aan CRM ter beschikking gesteld, samen met een uitgebreide handleiding voor het gebruik ervan. Dit laatste omdat bij SOVON de vrees bestond dat door onvoldoende kennis van de methodieken van atlasproject deel 1 en 2, de gegevens niet op een verantwoorde manier zouden worden geïnterpreteerd.

CRM heeft intussen laten weten dat zij van plan is Staatsbosbeheer een copie van het atlasproject deel 2 ter beschikking te stellen, zodat het door de natuurbeschermingsconsulenten in de provincies gebruikt kan worden bij de landinrichtingsplannen. Daarnaast kan het gebruikt worden ten behoeve van het aankoopbeleid van alle natuurbeschermingsinstanties.

Het is te hopen dat alle moeite, die door de vele atlasmedewerkers aan dit project werd besteed, de natuur in Nederland ten goede zal komen.

Niet alleen van de zijde van het publiek wordt — door sommigen zelfs actief en kritisch — meegedacht over de eisen die aan het bosbouwbeleid gesteld zouden moeten worden. Ook de overheid heeft, met name in de vorig jaar door de minister van Landbouw en Visserij gepubliceerde Structuurvisie op het bos en de bosbouw, er duidelijk blijk van gegeven, grote waarde te hechten aan het Nederlandse bos en aan de functies, zoals ecologisch raamwerk, aspectbepalend landschapselement en als recreatie-object bijvoorbeeld — die het bos voor de samenleving vervult. Ook de mogelijkheden voor subsidie, geschapen door de Beschikking Bosbijdragen 1976, zijn er aanwijzing voor, dat beheer van bos- en natuurterrein door onze samenleving ernstig wordt genomen. Het is daarom dat de bosbouwvereniging met de nieuwste uitgave van het Nederlands Bosbouw Tijdschrift een bijdrage wil leveren aan de meningsvorming over bos- en natuurbeheer in Nederland.

Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging: lidmaatschapscontributie f 52,—. Abonnement f 47,— (f 33,50 voor studerende). Aanmeldingen bij de secretaris van de vereniging ir. A. D. Verhoeff, postbus 139, Arnhem. Redactie-adres: Bosrandweg 20, postbus 23, Wageningen, 08370-19050. Losse nummers f 4,50 + f 1,50 verzendkosten, betalingen giro 908488 t.n.v. penningmeester KNBV, Bernard Zweerslaan 7, Arnhem.